

Відключення майданчика від ProZorro: підстави, наслідки, альтернативний спосіб оприлюднення документів замовника

Створена в Україні система публічних закупівель — це поєднання державної центральної бази даних (далі — ЦБД), незалежних електронних торговельних майданчиків (далі — ЕТП) та користувачів: офіційних держустанов (замовників) і бізнесу (постачальників). У такий спосіб забезпечується необхідний рівень конкуренції і відсутність можливостей для профанації процесу відбору переможців у тендерах, як це відбувалось багато років до створення ProZorro. Але є один важливий нюанс, на який варто зважати: електронний торговельний майданчик можуть відключити від системи...

Причини для можливого відключення майданчика від ProZorro

Щоб зрозуміти передумови для можливого відключення майданчика від системи ProZorro, потрібно звернутись до Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166 (зі змінами) (далі — Порядок). Зверніть увагу, що зазначений Порядок викладено в новій редакції. Такі зміни було затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 704 від 10 липня 2019 року «Про внесення змін до Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків». Цей документ передбачає, що Адміністратор системи — юридична особа, визначена Уповноваженим органом — здійснює перевірку (тестування) ЕТМ, їхніх технічних можливостей і функціональних характеристик. Адміністратором є ДП «Прозорро».

Уявімо ситуацію, коли Адміністратор під час такої перевірки авторизованих (попередньо авторизованих) майданчиків виявив в одного з них невідповідності визначеним функціональним характеристикам. У такому випадкові зазначений ЕТМ отримує певний термін на внесення доопрацювань. Якщо недоліки в роботі майданчика не усувають за цей час, то Адміністратор надсилає відповідний висновок до комісії Уповноваженого органу, яка й ухвалює рішення щодо відключення ЕТМ від системи. Крім того, для відключення майданчика в Порядку передбачено такі підстави:

ненадання вебпорталу Уповноваженого органу документів чи файлів протягом 10 годин упродовж календарного року;

неправильна ідентифікація користувача більше двох разів;

технічні збої протягом більш як 14 годин упродовж календарного року;

невиконання умов договору;

недоступність понад 12 годин упродовж календарного року;

невідповідність розміру оплати встановленому;

відсутність чинного атестата відповідності;

у разі виникнення інцидентів з інформаційною безпекою.

Також комісія має право ухвалити рішення про відключення авторизованого / попередньо авторизованого електронного майданчика, зокрема й на підставі звернення самого оператора авторизованого / попередньо авторизованого електронного майданчика про відключення такого майданчика.

Окремо звертаємо увагу, що технічне відключення майданчика від електронної системи закупівель здійснюється протягом 10 днів **після завершення останньої закупівлі**, що проводилася за участю авторизованого / попередньо авторизованого електронного майданчика та розпочата до прийняття рішення про відключення (п. 56 Порядку).

Перелік майданчиків, що відключені від ProZorro

Отже, як бачимо, перелік підстав доволі широкий і створює цілком реальні ризики відключення для деяких майданчиків. Ба більше, такі відключення вже відбувались. Станом на 01.11.2019 за інформацією, оприлюдненою на сайті ProZorro, рішення про позбавлення доступу до ЦБД були прийняті щодо таких майданчиків:

«Aladdin Government» ([наказ](#) від 27.03.2019 № 520);

«TENDERMASTER» ([наказ](#) від 27.03.2019 № 519);

«Електронна Платформа України» ([наказ](#) від 28.08.2017 № 1265);

«UBiz» ([наказ](#) від 08.09.2017 № 1308);

«Best Bid» ([наказ](#) від 06.02.2018 № 138);

ТОВАРНА БІРЖА «ДОЧІРНЄ ТОВАРИСТВО “КАПІТАЛ-ІСТ”» (наказ від 30.03.2018 № 464);

«e.Trade» (наказ від 02.05.2018 № 614);

«APS Market» (наказ від 23.07.2018 № 998);

«Про закупівлі» (наказ від 23.07.2018 № 995);

«Твій Тендер» (наказ від 03.01.2019 №6);

«Brizol.net» (наказ від 12.03.2019 № 393);

«ПриватМаркет» (наказ від 23.07.2018 № 997).

Імовірно, відключення відбуватимуться й у майбутньому, тому до них варто бути готовими.

Наслідки для користувачів

Конкретні наслідки для користувачів відключеного майданчика залежать від тієї ролі, яку він (користувач) мав у системі:

- 1. Учасники.** Підприємствам, які використовували відключений майданчик для участі в закупівлях, для продовження роботи в тендерах доведеться пройти реєстрацію та ідентифікацію на новому майданчикові. Усі дані щодо їхньої попередньої роботи в системі зберігаються в державній ЦБД.
- 2. Замовники.** Державним організаціям, які використовували відключений майданчик для проведення закупівель, також доведеться створити обліковий запис на іншому майданчикові для подальшого придбання товарів, робіт і послуг у порядку, передбаченому Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон). Окрім цього, замовникам, котрі зіштовхнулись із ситуацією відключення майданчика, користувачем якого вони були, від ЦБД, потрібно буде якимось чином довантажити до системи ті документи, які можуть з'явитися в процесі виконання договору та зі зрозумілих причин не можуть бути оприлюднені за допомогою майданчика, з якого відповідна закупівля була оголошена. Ідеться про додаткові угоди щодо внесення змін до договору про закупівлю. Якщо ж окремим замовникам пощастить не укласти додаткові угоди в процесі виконання договору про закупівлю, то рано чи пізно звіт про виконання такого договору необхідно буде оприлюднити кожному без винятку замовникові (що в імперативному порядку й вимагає Закон). Тобто повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю (за наявності таких змін) та звіт про виконання договору про закупівлю мають бути

оприлюднені на ProZorro у випадках, передбачених Законом (у тому числі з дотриманням строків на їхнє оприлюднення, визначених у ст. 10 цього Закону).

Вихід із ситуації

Отже, як замовникові виконати всі вимоги й не порушити Закон? Проблема в тому, що через технічні обмеження до наявної закупівлі поки що не можна додати всі необхідні файли, скориставшись акаунтом іншого майданчика (а не того, з якого було здійснено організацію закупівлі).

Щоб попри відключення ЕТМ від системи всі необхідні документи були дозавантажені до ЦБД, потрібно надіслати їх на спеціальну електронну поштову скриньку Адміністратора (ДП «Прозорро») на таку адресу: feedback@prozorro.ua.

Додатково потрібно додати до листа з файлами супровідний текст, за допомогою якого Адміністратор зрозуміє, що їх потрібно додати до системи протягом трьох діб від настання події, яка і є підставою для обов'язкового оприлюднення таких документів. Також додатково радимо в листі попросити Адміністратора підтвердити факт своєчасного отримання документів. На ProZorro навіть створено окремий розділ на головній сторінці з назвою «**Виконання договору (відключені майданчики)**». Даний розділ створено для розміщення Адміністратором повідомлення про внесення змін до договору та звітів про виконання договорів щодо процедур, які були проведені на авторизованих електронних майданчиках, відключених від електронної системи закупівель.

Також незабаром на майданчикові SmartTender з'явиться технічна можливість завантажувати файли до процедур, які було створено на інших, уже відключених, майданчиках. Функція перебуває на етапі тестування.

Можна заздалегідь убезпечити себе від проблем з відключеним ЕТМ, користуючись послугами надійних операторів, які мають належний рівень технічного виконання й усі потрібні документи. Імовірність того, що такий майданчик позбавлять доступу до ProZorro, — мінімальна.